

PROWADZIĆ SIĘ (53) *vb impf*

się (42), się (11).

o oraz a jasne (w tym w a 2 r. błędne znakowanie).

inf prowadzić się (18). ◇ *praes 1 sg* prowadzę się (7) [w tym: -e (1)]. ◇ *2 sg* prowadzisz się (3). ◇ *3 sg* prowadzi się (9). ◇ *3 pl* prowadzą się (4). ◇ *praet 3 sg m* prowadził się (2). *n* prowadziło się (1). ◇ *3 pl m pers* prowadzili się (1). *m an* prowadzili się (2) [*cum N pl* bociani, ptacy]. *subst* prowadziły się (1). ◇ [fut 3 sg m prowadzić się będzie.] ◇ *imp 3 sg* niechże się prowadzi (1). ◇ *con 1 sg m* bych się prowadził (1). ◇ *part praes act* prowadząc się (3).

Składnia dopełnienia sprawcy przy funkcji biernej: prowadzić się od kogo (2).

Sł stp, Cn notuje, Linde XVII – XVIII w.

1. *Iść, podążać, kierować się; agere se, commigrare* *Mącz, Cn; procedere, proficisci* *Miech, commeare, contendere, exire, ire, provehere* *Mącz; ducere se, incedere, ingredi* *Cn* (17) : *Commeo, Iadę/ Prowadzę* *fię/ y tám y lám fię* *przezeżdżę. Mącz 217a, 444b; BudBib Is 63/1.*

prowadzić się na co (1): [*Ksant*] *Iuż fię ná gody* *prowódzi. BierEz Ev.*

prowadzić się przez co (1): *Haud convenit una ire amicam cum Imperatore in via, Nie prziftoyi/ nie godzi fię áby fię pan ricerz wespółk s pánią dufzką* *prowódzić* *miął* *przes vlicę. Mącz 482a.*

prowadzić się dokąd (7): [*lwi*] *Do iáfkiń fwych fpołecznie fię k záchowániu* *prowódzą* *LubPs X6; Quo te vestigia ferunt, Gdzie fię prowadzifz/ to yeft/ gdzieś fię zániósł. Mącz 121c, 343c, 344b; ActReg 64. Cf prowadzić się skąd dokąd; »prowadzić się do domu«.*

prowadzić się skąd dokąd (1): *Abowiem dał go żywothem vmárłym/ á nie żywiącym fáłszywym tym dufzom/ iákoby się znimi ftąd do niebá á z niebá zás [!]* *ná świat w groby* *prowódzić* *miął. GrzegŚm 16.*

Zwroty: »prowadzić się dalej« (1): *Provehó, Dáley wiozę/ pochodzę/ poftępuyę/ prowadzę fię dáley. Mącz 477d.*

»prowadzić się do domu« (1): *In domum suum commigrare, Prowadzić fię do fwego domu. Mącz 220d.*

Przen [do kogo] (1) : *Stęka ferce/ á oczóm lzy poyrzeć nie dádzą/ Afzci nowe lámenty domnie fię* *prowódzą. KołakCath B2v.*

a. *Wychodzić* (3) : *MiechGlab 43; Exitur foras. Prowadzą/ fię* *wychodzą z domu. Mącz 105a.*

prowadzić się dokąd (1): *Tak że pożegnawfi fię [Lech]* *prowadził fię z fwymi ku północnemu wřchodowi* *MiechGlab 43.*

2. *Przenosić się na inne miejsce pobytu, przeprowadzać się; migrare* *Mącz, Calep; semigrare* *Calep; commigrare, commutare locum, demigrare, ducere se, mutare sedem a. locum a. solum, transferre se, transire, transmigrare* *Cn* (26) : *W Byku [tj. w znaku Byka]* *Dobrze ieft fiác y fzczępić [...]* *fłuźebniki iednać/ prowadzić fię* *Goski *2v, *3v [3 r.], *4 [2 r.], *4v; Bowiem przodkowie názy mieyfcá odmieniali: Gdy fię mieli* *prowódzić: mowili/ Wen dáley. KlonWor 52.*

prowadzić się dokąd (5): [*ListyPol 1539/133 cf cum inf*]. *Cf prowadzić się skąd dokąd; »prowadzić się na insze miejsce«.*

prowadzić się skąd dokąd (3): Iako gdi ktory Mieśczanin s iednego Miałtha do drugiego sie prowadzi thedi takowego nieprziimą w środek swoy, alź fwoie poczcziwe dobre zachowanie liłthem wiiwiedzie *ListRzeż w. 19; SkarŻyw 317. Cf »prowadzić się z miesca na miejsce«.*

[*cum inf:* Thurkow mocz łzie prowadzi tham za dvnay tham ku podolv na pvłthe polyą myełzkacz. *Listy Pol 1539/133.*]

Zwroty: »prowadzić się na insze miejsce« [*szyk zmienny*] (2): Migro, Prowądzę fie ná ynłze mieyłce ku miełzkaniu. *Mącz 220d; Calep 964b.*

»prowadzić się z miesca na miejsce« (1): Migro – Prowadze fie zmiełcza na miełłcze, wicziągam. *Calep 660b.*

a. *Opuszczać dawne miejsce, wyprowadzać się* (9) : Więc fie tu rzkomo łtárzec prowadzić porywa [...]. Ano w fercu inłza myłi bo nie powłoczny pan/ Ráđłzey ná mieyłcu fiedzieć łłufłłzy ná iego łtan. *HistLan C4; OrzJan 104; [Prowadząc się dałem wszystkim 1 zł 6 gr GębMemor 223].*

prowadzić się do kogo (2): Iuż ia tedy do drugiey dziewki fie prowadzę/ Owa też tak wczáłowi łwemu tám poráđzę. *HistLan A4, A4.*

prowadzić się skąd (2): [*Attyla chcąc odstąpić od oblężenia*] Vźrzał áno Bociani z miáłtá wylatáią [...]. Rołkazał wnet łwym ludziom/ áby fie wrołili/ Bo nie dármó ci ptacy łtąd fie prowadzili. *RejZwierz 20v. Cf »prowadzić się z domu«.*

Zwroty: »prowadzić się z domu« (1): tedy przedsię prowadząc fie z domu/ ma y powinien połowicę onégo łczepia zołtáwić ná grunćie álbo ná plácu/ pod winą łzełci grzywien. *SarnStat 667.*

[*»precz się prowadzić«:* yakub ymienie przedacz chce a precz łzie prowadzycz *ZapWpolKość 1546/66.*]

Przen: Umierać (3) : A gdy fie każą prowadzić A co mi więc ma záváđzić Máłó mi žal łtey poćiechy Wylecę iáko wrobi z łtrzechy *RejRozpr E3v.*

prowadzić się skąd (2): A nie baczłmy thego iź ná nędzneý zagrodzie łledzłmy/ á kiedy każą tedi záváđy wnet z nieý prowadzić fie mułłmy *RejZwierc 137v. Cf Zwrot.*

Zwrot: »prowadzie się z łwiata« (1): Otom iuż owdowiałá: y koniec lat moich Bierzę/ w dęłłkieý żáłółci prowadząc fie z łwiátá *KołakCath A3v.*

b. *Przybywać na nowe miejsce, wprowadzać się* (4) :

prowadzić się do czego (2): W Skopie [*tj. z znaku Barana*] [...] Słůžebniki nie dobrze iednac/ krew z nołá pułłzczać/ domy łtawiać y do nich fie prowadzić *Goski *2v, *3.*

prowadzić się dokąd (2): A thák z Prázany wźiáwłzy przyiaźń do miáłtá fie po trołze prowadzili *BielKron 327; Wy też zá tym wyprzáłńcie ty tám gmáłłzki moye [...]. Niechżęc fie iuż [ojciec] ze włzyłtkim dziłše thám prowadzi HistLan C3v; [Lecz słuchaj, jak się włoski naród tu prowadzi. StryjPoczłt 56].*

3. *Rozchodzić się, przedostawać się w wielu kierunkach [po czym]* (1) : iź ty ducie dla káłłłwów á dęłcenłwów iákich czynłłmy/ które [...] po włzyłtkim ćiełe łye prowadzą *Oczko 16.*

4. *Kierować się czymś, uwzględniać w postępowaniu [czym]* (1) : A gđźie ielłłżęc do tego priwatá iáka przyłłłpi/ tą fie dobro połpolite prowadzić koniecznie mułł. *PowodPr 72.*

5. *Przechodzić w coś, przeobrażać się [do czego] (1)* : których [zwierzchnych panów] y gniew łacno się do okrucieństw prowadzi [migret]/ y infze namiętności serdeczne za málą pracą do swoich skutkow mogą przyść. *ModrzBaz* 18.

6. *Trwać [jak długo] (1)* : GDyż prze pilné sprawy Séymowé/ które fie tak długo prowadziły/ á panowie Woiewodowie y szlachty wiele zabáwić fie tu musieli/ Okázowánié dóydż ná czas náznaczony nie mogło *SarnStat* 127.

[*prowadzić się ab aliquo do kiedy*: Siódmy wiek à Leone 10. dotąd fy prowadzi y prowadzić będzie aż do końca *JanWróż* 22.

Zwrot: »prowadzić się aż do końca«: *JanWróż* 22 *cf* *wyżej*.]

7. *Dziać się (1)* : Ale do tego trzeba ług coby prawdę powiedáli/ y pátrzyli co fie á iáko prowadzi. *GostGosp* 4.

8. *Powodzić się [komu: bezpodmiotowo] (1)* : Tákoć fie iemu prowadzi/ Iákobyście wy nie rádzi. *BierEz* 3.

9. *W funkcji strony biernej: Być omawianym, przedstawianym słownie (4)* : ORTHOGRAPHIA tedy Polśka rzędem obiecádła prowadzi fie tym łpořobem, kárakterem vkořnym y prořtym. *JanNKar* D4v.

Ze zdaniem podmiotowym (1): Ale y w Szkolney hiřtoriey toż fię prowadzi/ iż to/ być w pořądliwořciách białyh głow/ ma być o łámym Antyochu rozumiano. *CzechEp* 415.

Fraza: »rzecz się prowadzi« (2): iż fię tak rzecz tá/ od przednieyřzych práwie filarów powřzechnego Kořcioła Rzymřkiego prowadzi/ iákom iá tu z piřm ich nákrátce przed oczy wyřtáwił *CzechEp* 259, 259.

Synonimy: 1. *chodzić, ciągnąć się, iść, kierować się, udawać się; a. wychodzić; 2. przenosić się; a. odchodzić, odstępować, wyciągać; 3. rozchodzić się; 6. ciągnąć się, toczyć się, trwać; 7. dziać się, toczyć się, wieść się; 8. fortunąć się, powodzić się, szczęścić się.*

Formacje współrdzenne cf PROWADZIĆ.

Cf PROWADZENIE SIĘ